

DRAPELUL

Săptămânal independent

Inscris sub Nr. 34/1938 la Trib. Arad

ABONAMENTE:

Un an 200.—
Pt. bănci, industrii, toate inst. part. și publ. 1000.—

Director:

VASILE I. OSTOIA

REDACȚII ȘI ADMINISTRAȚII:

ARAD, STR. POPA ION RUSU Nr. 3 Tel. 19.91
Timișoara, Str. Eugen de Savoya No. 1, et. I.

Cuvinte Regale: „Românul are oțetă caldă, oțetă virtute și oțetă posibilități (cari în numărare împrejurări au dormit și cari numai prin avântul de neînving al tinerimii trebuie aduse la lumina și puse definitiv în slujba Patriei”.

In atențiunea locuitorilor care „Alba-Iulia”, „Transilvania” și „Basarabia”

O sugestie pentru frații și surorile de peste Carpați și Prut

In conformitate cu ordinul Ministerului Apărării Naționale, Dir. Comand. Terit. No. 29 din 27 August 1938, se aduce la cunoștința tuturor locuitorilor de pe teritoriul Cercului de Recrutare Arad, ca: au fost scutiți, dispensați și reformati medical de serviciul militar, cari fac parte din contingentele 1922—1936 inclusiv (cei născuți în ani 1900—1914 inclusiv) că în conformitate cu sus citatul ordin, urmează a se prezenta, pentru o nouă revizuire la Comandamentul 7 Teritorial Sibiu în zilele de 5—13 Noembrie 1938.

In consecință: Pentru aceasta revizuire, toți cei menționați mai sus, se vor prezenta la Cercul de Recrutare Arad-Cetate, în zilele și orele după cum urmează:

In ziua de 4 Nov. 1938 ora 8 dimineața contg. 1922 și 1925.
In ziua de 5 Nov. contg. 1923 și 1924.
In ziua de 6 Nov. contg. 1926, 1927 și 1928.
In ziua de 7 Nov. contg. 1929 și 1930.
In ziua de 8 Nov. contg. 1931 și 1932.
In ziua de 9 Nov. contg. 1933 și 1934.
In ziua de 10 Nov. contg. 1935 și 1936.
In ziua de 11 Nov. contg. 1937 și 1938.
Se atrage atențiunea tuturor locuitorilor cari cad în prevederile acestor publicațiuni, că ne prezentarea lor la timp la Cercul de Recrutare Arad, pentru a putea fi trimis la Comand. 7 Teritorial Sibiu, unde urmează a

fi revizuiți, urmează a fi încorporați pentru serviciul militar, indiferent de etate.
Fiecare locuitor va aduce cu sine hrană pentru patru zile și toate actele militare ce posedă asupra lor ca: certificat de scutire, dispensă, reformă, etc. și câte 2 fotografii, care vor fi certificate de șeful postului de jandarmi respectiv, sau de circumscriptia de poliție.
Toți cei cari urmează a se prezenta pentru revizuire, vor primi ordine de chemare verzi.
Nu se vor prezenta tineri cari au fost dispensați ca susținători de familie (Art. 74—75 R. L. R.).
Comandantul Cercului de Recrutare Arad: Maior: POPOVICIU.
Șeful Biroului 2 Mobilizare: Maior VASILIE.

La 8 Septembrie, cu prilejul serbărilor marinei dela Constanța, s'a bolezat eleganta și rapida moto-nava „TRANSILVANIA”, vestindu-se în același timp plecarea spre țară a soarelui ei „BASARABIA”.

In clipele acestea de înaltare sufletească făceam legătura între începuturile Serviciului Maritim Român de acum 31 de ani și împlinirea la cari bunul Dumnezeu mi-a sortit să iau parte. Cât drum dela primul vapor „Medea” din 1897 până la ultra-modernul „TRANSILVANIA” din 1938!

Imi închipuiam puternicele sentimente ce vibrau la 8 Septembrie în sufletele fraților și surorilor din cele două provincii ale căror nume strălucesc pe laturile celor două nave. — să sperăm că de curând să asistăm și la botezul navei „BUCOVINA”, — la gândul că pe întinșul mărilor vor pluti „TRANSILVANIA” și „BASARABIA” cu falnicul nostru tricolor fălăind la pupă spre a arăta întregii lumi că Unirea, care era odată numai în suflete și visurile tuturor românilor, azi a devenit fapt îndeplinit.

Cuprins de asemenea răscoliri sufletești, mi-a revenit în minte un fapt mișcător în legătură cu altă navă. „ALBA-IULIA”. In orice marină cu tradiție se obișnuiește ca navele să aibă la bord un pavilion de onoare. — un steag drapel, — țesut și brodat de doamnele și domnișoarele din orașul sau ținutul al cărui nume îl poartă nava.

La noi, țară aproape fără tradiție marinărească, doar două nave s'au bucurat de această cinste: monșorul „I. C. Brătianu”, al cărui pavilion de onoare a fost dăruit de familia Brătianu și vaporul „Alba-Iulia” al cărui pavilion de onoare a fost înmănat comandantului cu o deosebită solemnitate de o numărătoare delegație de cetățeni și cetățene în acest oraș istoric în frunte cu S. Sa protopopul localnic, prefectul și primarul. Au fost de față autoritățile civile, militare și marinești din Constanța, Comitetul central și local al Ligii Navale Române, etc.

Înălțatorul gest a mișcat profund întreaga suflare marinărească, iar pavilionul țesut și înflorit de gingașele mâini ale harnicelor și inimăcelor surorii din Alba Iulia, se păstrează în cabina comandantului, spre a fi ridicat doar la zile mari de sărbătoare sau război.

Poate rămâne fără urmare acest sublim gest? Suntem încredințați că nu! Cu siguranță că asemenea gând flutură atât peste Carpați cât și peste Prut și poate chiar s'a păsă la împlinire. Fără îndoielă că surorile din Transilvania și Basarabia ard de dorința ca în ceasurile de clacă la șezători să lucreze la stema țării pe galbenul tricolorului, pentru ca un prilejul serbărilor marinei de anul viitor sau poate și mai înainte, să încredințeze la rândul lor cele două pavilioane de onoare.

Iar dacă întâmplător această intenție plutește doar în aer, vremea nu e trecută: toamna abea a început, nopțile lungi de iarnă sunt pe drum. Socolim că sugestia ce ne-a îndăruit a o da, nu va fi luată în nume de rău: Pilda cetății în care s'a proclamat Unirea și în care s'a încoronat primul Rege al tuturor românilor merită a fi imitată, acum mai ales. Moș Delamare

PRAGA. Se transmite un comunicat oficial anunță că evacuarea progresivă a zonei No. 1 din planul dela München a început în noaptea de 30 Septembrie spre 1 Octombrie.

Cetățenii Aradului în praf

E insuportabil! Ne miră cum de cetățenii orașului n'au făcut răsmărită. Ne cutrepește și ne îngheață, ne sufocă și ne prăpădește praful. Răbdarea și sănătatea ne e pe sfârșite. Nu căutăm vinovați, nu vrem să fie pedepsit nimeni, dar vrem să nu ne fie atacată sănătatea. Vrem să fim lăsați să trăim și să ne putem vedea de treburi.

E nespuse de revoltător ceea ce se întâmplă pe străzile Aradului. Aerul e, în permanență, îmbăcsit de miliarde de microbi. Nu numai atât, dar ești împiedicat să respiri. Praful îți pătrunde în haine și îți le strică, îl aspiiri în plămâni și te omoară cu zile, îți se lipește de gene și-ți intră în ochi infectându-ți-i, sau direct, sau făcându-te să te ștergi cu mână murdară de același praf insalubru, dător de boale, ucigător.

Dar vrem să se termine odată. Mai bine rămânem în întunec, dacă pentru lumina de noapte ne e dat să trebuiască a ne-o jertfi pe cea de ziua: lumina ochilor. Am fost înțeleghători. Am răbdat.

Credeam că se va termina curând. Dar nu ne putem jertfi pe altarul scormonitorilor de praf. Vrem să putem respira. Vrem să nu ni se ia ceea ce Dumnezeu a dat omului din belșug, în mod gratuit, tocmai pentru că a știut cât îi e de necesar.

Domnul Primar, sau prefect sau ministru sau oricine se interesează de sănătatea cetățenilor ai căror nervi

s'au îmbolnăvit și ei văzându-se uciși cu atâtea drăceas că insistență fără a fi lăsați să protesteze, — să facă ceva, orice, să găsească o soluție pentru a ne reda dreptul la sănătate. Altfel, blestemăm toate ofensivele sanitare din lume scuipându-ne plămânii amestecați cu praf ca să fie buni pentru cărmizii la mausoleul ce ni se va ridica.

p. s.

GOETHE și NAPOLEON

de Aurelian Merișanu

Câteva considerente de ordin general, redactate succint sunt de ajuns pentru a reîmprospăta, în mintea cititorilor, acea epocă de zbucium războinic, care a caracterizat începutul secolului al XIX-lea.

Poporul Prusian, mai mult din ură pentru grandioarea lui Napoleon, decât din cumpănă dreaptă, vedea în acest învingător al lui, un cuceritor instabil, un vampir, un tulburător al păcii, gata oricând de-a începe un alt război, când pe celălalt abia l-a terminat.

Dincolo, insulele Britanice, credincioase vechilor politici, după care dealtfel s'au condus și în războiul mondial — de a avea mereu ochii ațintiți pe continent și de a căuta să sfărâme, cu arma sau cu intrigă, orice nouă putere europeană ce ar încerca să se ridice. Astfel ea a fost rivala când a Spaniei, când a Franței, când a Germaniei. (Dealtfel și în războiul din 1914 a avut aceeași politică: Să sfărâme Germania pentru că devenise o putere maritimă).

Acum, când Napoleon a ridicat

Franta la o împărăție, Anglia a început intrigile pentru a-l distruge.

Geniul, care înzestrase pe Napoleon cu o tactică militară ce l-a clădit între eroii lumii, îl dotase și cu o abilitate pricepere a cârților politice. Prevăzător, pentru a pune țările de pe continent în siguranță față de Anglia, el proclamă „Blocul Continental” la care solicita și concursul Rusiei.

Începutul secolului al XIX-lea, deschise o nouă eră în mult sbuciumata Franță. Nebuniile revoluției, începute prin o proclama Drepturile omului, ca să ajungă apoi la batjocorirea religiei creștine prin oroarea ghilotinei, unde mergeau

la sigur toți acei cărora li se putea lua vreo avere au fost potolite de un finger al ordinii: Napoleon. Venirea lui la putere, a făcut în Germania aceeași impresie, pe care am fi avut-o noi, dacă am fi aflat că cineva ar fi pus stavilă și ordine bolșevismului din Rusia.

Atracțiunea exercitată de faptele lui Napoleon a fost poate chiar mai imensă, în alte state, decât însăși în Franța. Astfel în Germania — cu toată aversiunea ce era în contra lui Napoleon pentru că o cucerise — 90 de scriitori și-au închinat operele lor lui Napoleon, pe când în Franța 60.

(Urmează)

Informațiuni

— Direcția CFR a dispus ca studenții din străinătate să poată călători cu reducere de 50 la sută dela orice stație până la frontieră, în tot timpul anului.

CABARETUL „CORNUL VANĂTORULUI” ARAD BAR

Program
pe luna Octombrie
1938

4 Jeffry's revue
Duo Niscowols
3 Deac Girl
Mia Musath

**Orchestra
Nermeșan**
compusă din 6 persoane
Programul începe
la ora 12.

Urania

Palpitant, emoționant, nemai-
pomenit noul film al lui

BORIS KARLOFF
Cheia Noptii

În pauze:
Irle acrobați ORLANDO
Reprezentatii: 5, 7, 15, 9, 15
VINE!

**Nevinovaia
TEODORA**

Cinema „Scala” Arad
Cinematograful filmelor mari
Tel: 20 — 10

Azi Duminecă și zilele următoare.
Șlagăr mondial
Fala filmelor engleze

Blocada 1938

(Spania Izolată)
Spionaj-Dragoste-Eroism
Madeleine Carroll,
Henry Fonda,
JURNAL „ECLAIR”.
Repr. zilnic 5, 7, 15, 9, 30.

CORSO

Cinematograf de premiere
Telefon 20-65
Garantia spectacolului bun

Cea mai duiosă poveste de
dragoste dintre o mică prin-
cipesă ce râvnea la tronul
Rusiei și contele Orloff

Tarakanova

De Joi repr. seara
începe la 9.15

Repr. 5, 7, 15, 9, 15
Jurnal complectare
Bil. de favoare suspendate

Central

Repr.: 5, 7, 15 și 9, 30 seara

Filmul declarat de presa mondială de cel mai mare
film al lumii — filmul aplaudat până în prezent de
40.000.000 spectatori — filmul pentru care s'a decernat
cel mai mare premiu:

Focul din Chicago

Tyrone Power, Don Ameche, Alice Faye, Alice Brady

Dr. Matrai Nedela Para-
schiva, consultă dela 1 Oc-
tombrie în Str. Eminescu no.
2, Arad (palatul Soc. Banca-
ra) dela orele 3 la 6 după a-
miază. Tratament cu unde
ultra scurte dela orele 11 la
12 și jumătate.

Langos-Octogon
SCHER
se mută Joi

în Piața Avram
Iancu, colț cu
Strada Meșianu
lângă ziarul
HIRLAP

Boală și lene

Ea. — Numai încape nici o îndoi-
elă. Amorul e orb.
El. — Desigur... căsătoria, însă,
e un oculist minunat.

Ca instrucție

— Eu sunt căpitanu vos-
tru și trebuie să mă conside-
rați ca un tată.
Soldatul Stan Bolovan, al
înțeleș?
— Am înțeleș tăticule!

Logic

— Moșule, la vârsta Dumitale ai
face mai bine să bei lapte decât vin
— Am să beau lapte, dragul meu,
când vacile vor mânca struguri în
loc de iarbă.

ANECDOTE

Scriitorul Wolfskehl între-
abă odată pe un pictor, întru
câtva închipuit, cum își ame-
stecă culorile.

„Cu minte” răspuse ace-
sta cu oarecare aroganță.

„Așa, abia acum înțeleg de
ce d-ta pictezi totdeauna nu-
mai tablouri mici”, răspuse
sarcastic Wolfskehl.

Molière, care ura profund
pe medici, se îmbolnăvi oda-
tă subit. Servitorul său, în-
grijort, fugi repede după un
medic. În curând amândoi se
întorceau și servitorul aler-
gă imediat la stăpânul său,
spre a-i anunța sosirea me-
dicului. Dar Molière era fu-
rios: „Spune doctorului, că
nu-l pot primi, deoarece sunt
bolnav!”

Noutățile de toamnă în
mare asortiment au sosit
la firma

Ilie Moțiu Arad

magazin de modă

Piața Avram Iancu, colț cu
str. Meșianu. Membru la
Consum și Inlesnirea.

Preocuparea de că- petenie

În tren, în călătorie de nuntă.
Ea. — O, dragule, dacă s'ar în-
tâmpla, acum o ciocnire... ce sub-
lim să murim împreună!
(După o clipă:) Nu-i așa: ești asi-
gurat!...

Cel mai tare

— Tată, azi Domnu m'a
lăudat că sunt cel dităi din
clasă.
— Cum așa, Tânase?
— Domnu a zis: Sunteți
toți niște măgari, dar Tânase
vă întrece pe toți...

Între sfrengari

Sgârșit trebuie să mai fie tăică-
tău; e cismar și te lasă cu ghilele
astea rupte!
— Al tău trebuie să fie și mai
sgârșit; e dentist și-l lasă pe fră-
tătorul tău mic, numai cu un din-
te în gură!

CAP...

În Austria germană și Anschluss
zată. Un băștinăș salută pe alt lo-
calnic:
Heil Hitler! și ridică mâna în sus
dar mai înainte se lovește peste
frunte și numai după aceea întin-
de palma deschisă în formă de sa-
lut.
Un străin întreabă:
— Ce formă nouă de salut e a-
sta? Dece vă bateți peste cap?
— Păi, cap e asta, domnule, du-
pă ceace făcurăm?...

Peșiol sau...

Bacalaureat. La Științele
Naturale profesorul întreabă
pe una din candidate despre
părțile competente ale frun-
zei.

Candita înșiră. Se pare c'a
terminat. Profesorul se uită,
însă, întrebător la ea. Vecina
încearcă să-i ajute și șoptește:

— Peșiolul.
Candidata face ochii mari.
N'auze bine.
— Ei, ce-astepti? o îmbol-
dește profesorul.
— Peș...torul! răspunde
eleva sincer.

În gară

Ion: Dă-mi un bilet clasa III-a
domnule.
Casierul gării: Dar unde mergi?
Ion: N'am să-ți dau eu socotea-
lă d-tale unde merg!

Mai are timp

— Maria: Unde alergi așa
Paulino?
— Paulina: Mă duc să mă
întâlnesc cu bărbatul meu.
La ora 2 trebuie să ne întâl-
nim.
— Maria: Atunci mai ai
timp. Acum nu e decât ora 3.

Motiv de veselie

— De ce ești așa de vesel? — îl
întreabă Fănică pe Mitică.
— Vii chiar acum dela dentist.
— Aceasta nu-i motiv de veselie.
— Ba da, fiindcă nu l-am găsit
acasă...

Argument

Soțul. — Tu să taci din
gură! Ești atât de proastă
că n'ai fi în stare să deose-
bești un cal de un măgar.
Soția. — Eu?... Ți-am
spus oare vreo-odată că ești
cal?...

Poezii populare din jud. Arad

Culese de Gheorghe Tolca

(Urmare)

303.
Pă ulița noastă 'n jos
Iest-on trandafir frumos;
Zăua 'mpușe, noaptea 'nfloare,
Mândra dăpă mine moare.

304.
Vai domine mor și mor
Și n'am pă nime cu dor.
Ie-mă 'n brață și-m dă fiori
Și gură dă noauă uori,
Că-i păcat, mândră, păcat
Ca să mori năsarutat.

305.
Taci mureasă, nu mai plânje
Că io la mă-ta te-oi duce
Când o face plop pe
Și răchita mieșunele.

306.
Bine-i stă la ceri cu lună,
La mureasă cu cunună.
Bine-i stă la ceri cu stele,
La mureasă cu mărjele.

307.
Ficiorii dăla Nădab
Bagă brânca dăpă cap,
Scot păduche cât-on țap.

308.
Du-te bade dracului,
Nu-m sta proptă gardului,
Că dă când m'am rădicat
Tă proptă la gard m'ai stat,
Că și gardu vede bine
Că mie nu mi dă tine,
Nici nu mi, nici nu m'o fost
Numa că te-am făcut prost.

Hoszpodár

Distanța

Bacalaureat. Profesorul e
„grozav”. Întrebările lui
sunt „inteligente”. Vrea să
impună prin „spirit” profe-
soarei de Științe Naturale
din Roman care-i cu el în
comisie.

— Candidat, știi care-i di-
stanța dela Pământ la Soa-
re?

— ???
— Distanța dela Lună la
Soare?

— ???
— Distanța dela Pământ
la Lună?

— Elevul vor rămâne mut
și cu un cap mare cât o pira-
midă.

— Ei, dar poate știi care-i
distanța dintre dumneata și
un măgar...

— Da: lățimea unei mese...

Ceții și răspândii
„Drapelul”

MAXIME

Iubirea de patrie e prima
virtute a omului civilizat.

(Napoleon)
Îndeplinește-ți totdeauna datoria
din conștiință, nu din interes.

(Vauvenargues)
Exemplul e calea prescurta-
tă a convingerii.

(Masillon)
Trebuie să iubim astfel adevărul,
încât toate vorbele noastre să aibă
valoarea jurământului.

(St. Paulin)
Dacă vanitatea nu răstoarnă toa-
te virtuțile, cel puțin le zdruncină
pe toate.

(La Rochefoucauld)
Ca și umbrele pentru figurile
dintr'un tabolu, modestia dă putere
și relief meritului.

(La Bruyère)
Copilul trebuie să știe, că
mai curând i se vor ierta
douăzeci de greșeli, decât o

309.
Spune mândră poț nu poț,
Nu mă țâne sora 'n colț
Să mă letre câni toț.

310.
Tăte fetile-s în joc,
Numa mândra stă pă loc.
Uitață-vă ficiori bine
Că și-a me mândruță vine
Și-ase vine dă gătata
Ca miriște năgreblată.

311.
Tă o zăs mândra și-o plâns:
Mulțămăsc bade dă strâns,
Tă o zăs și-o lăcrămat:
Mulțămăsc dă sărutat.

312.
Tu erai, bade, erai
Asară când fluerau,
Și fluerau dă cu dor
Că știei că-s pân ocol.

313.
Cântaț fete și horiț
Până sântet la părint,
Că dacă vi-ț mărta,
Dă bărbat nu-ț cuteza.

314.
Frunză verde-a mărșine,
Drag i-i la bade dă mine,
Da și mic-mi dă iel
Că și lupului dă mnel.

315.
Căltănire-aș fără frică
Dă mi-ar fi mândruța mică.
(Va urma)

**vopsește și curățește chi-
mic haine de toamnă. —**
Arad, Strada Stroescu No. 13.
Filiala: Strada Eminescu No. 3

Urare neplăcută

Deținuții încartiruiți în pension
justiției pregătiseră o serbare cu
rost educativ.

Inițiator și patron: un fost pri-
mar al Aradului.

Câteva placarde, care urmau să
fie un memento al serbării, pictate
și scrise artistic de inocentul eroi,
al vastei escrocherii arădane, evi-
dențiau caracterul festivității proce-
tate.

Personajul principal voi să le va-
dă Le admiră pe rând textul și pi-
tura — și părea a fi entuziasmat
La cea din urmă, însă, înegri s
dispuse:

— „Asta nu, domnule, e o man-
struozitate!”

Administratorul pensionului pe-
nal, care se aștepta să primească
gratificația strădaniei depuse de ei,
ții, dar pe care și-o asumase ei
(boii ară și calul mănăncă!) —
rămase perplex.

Secretul indigestiei personajului
principal? Pe una din placarde era
seris:

— Bine ați venit!

singură ascundere a adevă-
rului.

(Rollin)
Educația cu care copilul
intră în viață, se resimte p-
nă la vârsta cea mai întâi
tată.

(Solomon)
Cumpătarea păstrează sănătatea
și lungeste viața.

(Vauvenargues)
Prin muncă îți plătești via-
ța; leneșul fură societatea
și înșală natura.

(Napoleon)
IOSIF
SONNENVIRTH
Pictor de firme
ARAD, Str. Eminescu 20-22

Inarmarea țării în scop exclusiv defensiv

Majestatea Sa Regele a prezidat la Sinaia o conferință ministerială destinată lucrărilor de înzestrare a armatei.

Conferința continuă programul pus în practică de guvern încă de mai înainte de a lua o serie înțelegătoare de măsuri privitoare la naționalizarea uzinelor cari fabrică muniții.

Este astăzi un principiu adoptat în statele principale europene în lupte chiar cu Franța, ca în materie de armament să se instituie un adevărat monopol de stat. Marea problemă a apărării naționale nu poate fi încredințată întreprinderilor particulare. Statul este în dreptul său necontestat să-și dirijeze înarmarea după cea mai potrivită concepțiune a sa și în cel mai strict secret, căci agenții statelor interesate mișună nevăzuți pretutindeni și pot ușor pune mâna pe tipurile diverselor arme breșelate, pe statisticile cantităților fabricate și pe diverse informațiuni ce pot avea urmări surprinzătoare. Sub comandamentul aceluiași principii a înțeles să procedeze și statul român, luându-și măsurile de precauțiune.

Acum s'a făcut încă un pas în această direcție. Conferința dela

Sinaia a instituit o comisiune specială ministerială care să urmărească și mai strâns producțiunea noastră de războiu, ținând o evidență precisă și intervenind în toate punctele unde se pretind imediate dispozițiuni.

Într'un ceas când înarmările continuă în lume într'un tempo accelerat și într'o întrecere fără seamăn, România e datoră să fie la înălțimea dictată de împrejurări pentru ca să fie ferită de orice surprindere și de orice risc.

Paza bună trece primejdia rea — spune dictonul popular. Cu toate că înarmările noastre n'au nici un scop ofensiv, ei exclusiv paza frontierelor actuale, totuși preveniriile se impun, căci o eventuală conflagrație ar putea întinde focul și asupra acoperișului casei noastre.

Prezența Suveranului la conferință, ținând să prezideze personal discuțiunile și hotărârile, explică de îndată importanța preocupărilor statului român în materia măsurilor cari au luat în sfârșit și la noi avântul necesar contribuind astfel la liniștirea populației dornice de a se simți în cât mai multă siguranță în clipele tensiunilor de față din Europa.

Ivan Sándor fura fondul aviației?

„Drapelul” a arătat că Ivan Sándor are multe „muște pe căciulă”. Între altele, iată că ni se atrage atențiunea că afișele cu cari acest domn Ivan Sándor împânzește orașul n'au trecut nici pela cenzură, nici pela biroul de afișaj pentru a plăti taxa către acest oficiu și nici pela vreo regie pentru a cumpăra timbrele menite a augmента fondul pentru aviație al țării, cum e obiceiul și datorită pentru toți cei cari răspândesc afișe în scop de reclamă. Acestea le-am constatat privind reclama pe care o are la cinema „Corso”.

Se va fi bizuit Ivan Sándor pe norocul de a fi trecut cu vederea aceste isprăvi. Dar socoteala de acasă nu se potrivește întotdeauna cu cea din târg.

Pomenirea lui Vicenție Babeș

Festivitățile dela Hodoni, 2 Octombrie

Banatul românesc are în Vicenție Babeș pe unul din tre protagoniștii cei mai activi ai idealurilor sale.

Nu e câmp de activitate neabordat de inteligența deschisă, limpede și scilicitoare a lui Vicenție Babeș.

Întâiu de toate este prodigioasă activitatea sa politică. A fost colaboratorul cel mai asiduu, mai devotat și mai intim al marilor Mocioni, începând cu Andrei și continuând cu Petru, Anton și Alexandru. A fost pilon credincios al steagului desfășurat de Mocionești, deopotrivă în lupta parlamentară ca și în misiunea separațiunii de biserica sârbașcă, precum și în orice alt domeniu până la cel publicistic.

Vicenție Babeș a fost consilierul intim al Mocioneștilor și recomandat pe tinerii români vrednici să primească burse din fondurile destinate, anume, cu o dăruire fără pereche, de ei în scopul creerii unei intelectualități românești pregătite.

În 1849 a funcționat în Lugoj ca director al școalelor românești din Banat (vreo 500 școli). A trecut la Viena în calitate de consilier aulic al Cămarilor transilvane, iar de acolo la Budapesta, unde a ajuns secretarul Curții de Casație. La Viena și Budapesta a redactat, între anii 1866—1875 foaia Albina susținută de familia Mocioni.

N'a fost conferință națională, congres bisericesc sau altă manifestațiune publică

mai însemnată la care să nu fi contribuit cu luminile științei sale larg orientate.

Între anii 1861—1891 a fost președintele Comitetului Național și a dezvoltat o activitate foarte inimoasă. În patru rânduri a fost ales deputat de Sasca Montană, rostind discursurile publicate în Cartea de Aur a d-lui T. V. Păcățianu.

Pentru cunoștințele sale vaste a fost ales dintru început membru al Academiei Române în secția istorică, participând regulat la sesiunile anuale.

El este părintele marelui savant dr. Victor Babeș (+ 1926), acest Pasteur al Românilor.

A trăit până la adânci bătrânețe (86 ani), respectat de toată obștea românească.

Toată românimea îi aduce azi prinos de recunoștință pentru meritele bogate spre binele neamului românesc, îndreptându-și gândurile spre Hodonii Banatului.

Rente și Efecte Bonuri de impozite

pentru plata impozitului și pământului forțat, pentru Asigurare Socială la

Banca Goldschmidt

A R A D, Str. Eminescu No. 4

MAGAZIN NOU!

Aparate de radio, biciclete, cauciucuri pentru automobile.

TEHNICA UNIVERSALĂ

Adalbert Mátyás

Arad, strada Brătianu No. 11.

Homo sum: Humani nil a me alienum puto

„Sunt om și nimic din ceia ce-i omenească nu mi-e străin”. Aceasta a fost și deviza medicului J. E. de Vry, omul pentru care nimic din ceia ce a fost omenească nu i-a fost străin și care a lucrat, fără întrerupere, toată ziua.

Doctorul J. E. de Vry, s'a născut la 31 Ianuarie 1813 la Rotterdam. La 20 de ani a trebuit să înlocuiască pe tatăl său la conducerea farmaciei și devine susținătorul mamei sale și a numeroasei sale familii.

Cum munca din farmacie era pentru el o muncă intelectuală insuficientă, se apucă să traducă „Tratatul de chimie analitică” a lui Ross. Astfel intră în legătură cu Ross, ceia ce i-a dat și prilejul să vină în contact cu specialiștii cei mai de seamă din epoca aceea.

Vry se înscrie ca student la Academia din Leyda și consacrand studiilor orele obișnuite rezervate somnului își luă în doi ani titlul de doctor. În urma morții subite a soției sale, el se consacră științei care a constituit apoi singurul scop al vieții sale. În 1857 fu numit inspector al întreprinderilor chimice din Iava. Munca efectuată de acest om este surprinzătoare. El făcu din farmacie o profesiune științifică și tot el, în 1815, cu mult înainte de Pasteur, demonstră cu dovezi palpabile că „viața provine din viață”.

Investigațiile întreprinse asupra comorilor vegetației tropicale l'au dus la cercetarea chininei care a rămas obiectul principal al cercetărilor sale.

Obligat din motive de sănătate să părăsească regiunea tropicală, se stabili la Haga, unde organizează un laborator de chimie consacrat regiunilor tropicale. Grație noilor sale metode de cercetare și de lucru, Vry obține în 1882 decorația de cavalier al ordinului leului Neerlandez. Guvernul francez și englez îl decoraseră cu mult înainte.

Vry deveni popular prin descoperirea picăturilor de chinină. Și se citează adeseori această frază din testamentul său:

„Se pretinde că am lansat aceste picături de chinină pentru a câștiga bani și pentru a profita. Cred că trebuie să afirm că acest lucru nu e adevărat și că tot ce-am făcut în această chestiune am făcut din interes”.

Timp de 60 de ani Vry s'a consacrat interelor științei și ale umanității (24).

Spală, calcă cămăși bărbătești și lustruiește gulere cu 3 lei cel mai frumos
Teresia Butlinger
ARAD, Str. Consistorului No. 35

Nu vă pierdeți timpul!

Căutând în ziare și reviste articole cari pomenesc numele dvs. sau tratând problemele cari vă interesează, căci o instituție special creată și bine organizată pentru aceasta poate face acest lucru mai bine și mai eficient ca dvs.

„SERVICIUL GAZETELOR”

Agentie internațională de presă și publicitate

urmărește tot ce se publică în cele circa 1400 publicații din România, iar prin intermediul celor 102 agenții similare din străinătate, tot ce se scrie în presa din toată lumea și procură tăieturi de presă asupra oricărei personalități sau subiect.

Cereți telefonic sau în scris prospecte lămuritoare sau o probă gratuită de o săptămână, indicând subiectul care vă interesează

DOAMNELOR!
LA SFÂRȘITUL VILEGIATURII SE FACE CURĂȚENIA LOCUINTELOR PENTRU METALE. FOLOSIȚI NUMAI EXCELENȚA SOLUȚIE

SIDOL

„SIDOL”-UL ESTE NE-INTRECUT ȘI NEIMITABIL.

FIȚI ATENTE! NU ORICE CURĂȚITOR DE METALE ESTE „SIDOL”.

Piroane

Mulți edili din regimurile trecute s'au tot lăudat că vor pune la punct Str. Aviator Gheorgheșcu (Georgescu???) care și astăzi este un fel de „00” public, în aer liber?

Măturatul străzilor centrale se face dimineața, când copiii merg la școală! Să soarbă praful??!

Se joacă intens în balconurile publice... „jocuri nevinovate”...? ...oare pe gratis???

Cari portari (portărese) de case particulare își cumpără lemne pentru iarnă???

După un pol de ani Piața A. I. se reface?... în întregime???

Piața alimentară, (târgul săptămânal) se face Vinerea, de ce nu Sâmbătă???

Art. 234 din regulamentul școalelor secundare, precizează că elevii și elevii în toate împrejurările să vorbească numai românește? Așa este???

Pâinea neagră zisă de seară, se vinde cu 9 lei kgr? probabil e de lux???

Români! Pentru Dumnezeu, vorbiți românește!!!

Mobile:

Dormitoare, sufragerii și combinate bune, eficiente moderne și cu înlesniri de plată la tâmplăria

Ștefan Csatlós

Calea Șaguna 184. Tel. 24-77

Radio-Gonda face reclamă pe gratis?

Firma Gonda a răspândit prin oraș o sumedenie de mici afișe galbene, cu literă roșie, prin cari vrea să atragă atențiunea publicului asupra aparatelor sale.

Firma Gonda reuște, însă se atragă atențiunea oricui asupra lipsei timbrului fondului aviației depe aceste

afișe pe cari le-a ticluit de capul său cineva din firma Gonda, împrăștiindu-le fără a ține seamă că trăiește într'un oraș cu anumite legi și dispozițiuni.

Credem că va fi pus la punct oricine se crede absolvit de legile și regulamentele pentru toți valabile.

Stole pentru haine și paltoane femeiești Alexandru Weisz

au sosit la firma

Str. Brătianu 2. Cu cecuri SICRA în preț de bani gata

Teatrul Comunal A R A D

— Luni, 3 Octombrie, orele 9 seara —

Turneul cu formidabilul succes al Teatrului Național din București

ION AL VĂDANEI

comedie în trei acte de N. Kirilescu. Interpretat de: Maria Filoti — Aurel Atanasiu, N. Tanovici-Cosmin, Sofia Ionescu, Waly Teodorescu, Florence Lungulescu, Geta Alexandrescu, Elena Saviani, Ion Brună, Gh. Șerbanescu, Gr. Dimitriu, Valentin Ionescu, Ion Brădeanu, etc.

Cel mai mare succes al tuturor stagiunilor Montare fastuoasă, lux, eleganță, decoruri moderne și toalete!

MUZICĂ DE SCENĂ

Acest spectacol este pus sub conducerea directă a autorului, care însoțește turneul.

Biletele de vânzare la librăria DIECEZANĂ

Lichidarea unei mentalități defetiste

Atâta lume se întreabă, cum este posibil ca într-o epocă stăpânită de vizibile dificultăți economice să atingem un bilanț excendentar de redresare materială și morală. O întrebare, de altfel, firească și lesne de pus, mai ales în Ardeal, unde spiritul creator produce adevărate surprize în fiecare zi, societății de aici.

Iar secretul nu este greu de găsit. Să ne aducem aminte cum se răspundea înainte problemelor. Învățământul nu se putea reforma de teama unei imagini perturbări. Disciplina tineretului înspăimântau pe oamenii de conducere, inventând aceiași rostogolire în necunoscut. La sate problema sănătății poporului devenea insolubilă, fiindcă se făceau tot felul de ipoteze, fie pesimiste, fie oprimate. La orașe, investițiile de utilitate publică au rămas în urmă cu două decenii, deoarece inițiativa nu nădăjduia în lupta cu burocratismul. Nu se reparau drumuri și nu se construiau poduri, pentru că energia și curajul necesar unor asemenea întreprinderi apăreau ca o răsturnare violentă a tradițiilor. Se amana de la an, la an, ordinea fiscală și răfuiala cu delapidatorii de bani publici, fiindcă viața publică de până ieri, stătea sub teroarea, că o asemenea rănduială ar produce,

nici mai mult, nici mai puțin, revoluția.

Erau oare, dificultățile atât de nebiruit? Nu. Se petrecea altceva și anume trăiam morbiditatea unui spirit defetist ce putea duce la frângerea elanurilor creatoare în toate compartimentele vieții naționale. Dislocările morale înțepenisera curajul necesar redresării; năprasnică beție de vorbe risipite pentru a înfierbânta tâmpile o clipă desigurau ca o maladie resorturilor sufletești și încrederea colectivă.

Numai astăzi ne putem da seama cât de primejdioasă era această mentalitate. Și numai acum putem aprecia ce grandioase opere se pot executa schimbând dispoziția sufletească a masselor și îndrumându-le spre ritmul de viață stabilit de Constituția din Februarie. Am ajuns popor capabil de lung efort constructiv și ne-am situat la rangul de națiune ce nu cunoaște oboseala în procesul de ascensiune istorică.

Să nu cuprindă deci pe nimeni că vechea mentalitate n'a avut nevoie de nici o lege de bruscare. Ea s'a risipit ca o pulbere prin prospețimea aerului. Societatea noastră s'a născut molecular și ea a dobândit cea mai înaltă însușire umană: Voința de a transforma țara într-un șantier, în toate domeniile de producție și creație.

Ingrijorări și speranțe

În clipa când scriem aceste rânduri situația europeană pare mai puțin alarmantă. Motivele de îngrijorare n'au dispărut totuși; pe alocuri ele par și mai grave dacă avem în vedere răsturnarea completă de concepții și metode intervenite brusc în politica marilor puteri apusene.

N'avem la îndemână întreaga documentare spre a putea aprecia motivele, cari au determinat aceste puteri să schimbe o atitudine menținută constant de la război încoace. Ne închipuim că aceste motive sunt grave.

Oroarea războiului generalizat, cu toate consecințele sale funeste și teama unor dezordini economice și sociale și mai grave decât cele din rândul trecut — au determinat Anglia și Franța la o politică, eroică după unii, plină de concesii regretabile pentru alții.

Nu se cunosc încă garanțiile pe care trebuie să le atragă aceste concesii, spre a ne da seama dacă se lucrează pentru înlăturarea conflictelor armate pentru multă vreme. Sunt temeri că precedentul ar putea crea situații și mai înecutate în viitor, punând în discuție alte concesii pe care statele nu le vor mai consimți. Atunci vor decide armele.

Prețul păcii a fost greu; consecințele și mai grele. Noul orientări în politica externă a statelor, alianțele care se vor rupe, sau cari nu vor mai valora mare lucru, noul poftă și noi temeri, o întoarcere și mai accentuată spre autarhia politică și economică, o tensiune permanentă — iată rezultatele la cari ne putem aștepta dacă așa zisa nouă reglementare nu va conține și mijloace practice de liniștire radicală a Europei.

Unele manifestări ale statelor cari n'ar avea motive să dorească războiul, ne fac să întrevădem un întreg plan de transferări, alimentat în mare măsură de ultimele evenimente.

În această lume frământată trebuie să se pună cu obiectivitate și problema economică, în infinitele ei aspecte. Ea este de fapt cauza originară a neliniștii politice.

Războiul trecut a dus la criză valutară, la șomaj și mizerii, la o depresiune generală. Nemulțumirile maselor s'au canalizat în jurul mișcărilor extremiste, a căror soluții războinice au transformat economia mondială în unități asediate sau gata de asediu.

O pace durabilă înseamnă în primul rând o redresare economică, iar o redresare economică nu se poate obține decât într-o atmosferă de pacificare reală.

Cum vor ieși negociatorii din acest cerc vicios e greu de prevăzut. Soluțiile de temporizare pot și nu pot da rezultate. Cele de ordin economic — a căror însemnătate nu o mărturisim franc și deschis — ar da garanții mai temeinice pentru stabilirea unei păci durabile.

Ultimele telegrame arată că nu ne aflăm încă la sfârșitul crizei. Dimpotrivă, cerul Europei pare și mai întunecat.

În vârtejul acestor evenimente trebuie să păstrăm calmul și sângere rece. Nu e bine să ne lășăm influențați de fiecare veste, de fiecare hotărâre provizorie. Lupta pentru pace este tot atât de dificilă ca și războiul. Fazele diplomatice se succed ca și cele militare. Stările noastre sufletești nu se pot forma după oscilațiile termometrului diplomatic, așa de variabil în ultimele zile.

Uniți și solidari în jurul Regelui, tari pe forța și pe dreptatea noastră — să așteptăm în liniște deslegarea crizei.

V. PINTER & Co.

Fabrică de oglinzi și de sticle pentru oglinzi
CONT BANCAR

Banca Ardeleană S. A. R.
ARAD, Str. Cogălniceanu 28
TELEFON AUTOMAT 12-55

I. Krebsz

Vopsește și curățește mai frumos haine și perdele
siuri de toamnă și spață și lustruiește mai bine gurilele

Bul. Regele Ferdinand 51
și Str. Eminescu 1
(Crucea Albă)

Lichidarea expoziției de coperte în florite dela O.N.T.

Inchiderea oficială a expoziției de coperte împodobite cu înfloritură după vechi izvoare, a avut loc în ziua de Miercuri 28 Septembrie a.c., în prezența reprezentanților Subsecretariatului de Stat al Propagandei și ai Străzii Țării.

Frumoasa expoziție, organizată de Subsecretariatul de Stat al Propagandei, cu colaborarea Oficiului Național de Turism, a avut de scop punerea în lumină al răvnei și talentului, cu care tineretul românesc lucrează în cadrul străjeriei, pentru reînvierea și păstrarea comorilor noastre de artă națională.

Expoziția a cunoscut un nemăsurat succes, fiind vizitată de un numeros public și reținând atenția oaspeților străini, cari nu și-au precupețit admirația și laudele, atât pentru motivele naționale de inspirație, cât și pentru arta și răvna cu care au fost lucrate.

Și de data aceasta, tineretul străjer și-a afirmat posibilitățile, avântul și dragostea pentru tot ce e românesc, căci a finit ca aceste coperte, menite a purta un răspuns al stărilor străjeriei, camarazilor din străinătate, să ducă în același timp și crâmpce din măestrile noastre motive naționale, alete cu un gust deosebit.

Au sosit elegantele stoffe de toamnă la depozitul permanent de stoffe „exclusive”, deci

dacă doriți un costum elegant și ieftin „linea minie trei cuvinte”:

Csonit
croitor
ARAD

Telef. 25 69

Guvernul cehoslovac a acceptat condițiile poloneze

PRAGA. — Agenția „Havas” transmite: Se anunță oficial că guvernul cehoslovac a acceptat condițiile noiei poloneze cu privire la polonezii din regiunea Ciaszyn, dar că decizia a fost luată cu protestare.

O locuință

cu 2 camere, baie și dependințe pentru imediat de închiriat.

A se adresa la:

D-na BIREA

ARAD,

SIR. SARMISEGHETUZA Nr. 15

Se urcă prețurile?

La firma

MOTIU

puteți cușpăra încă în prețurile reduse

Membru la „Consum” și „Inlesnirea”

Ripensia-AMEFA 3:1 (2-1)

DUPĂ PAUZĂ

În decursul jocului de deschidere dintre Titanus și Crișana îmi exprimam dorința de a vedea un joc de adevărat fotbal, după care eram însetat. Nu mă îndoiam că două echipe ca glorioasa Ripensia și dinamica Amefa mă vor mulțumi. Peste opt mii de... ochi (minus ochii orbi ai chiorilor eventuali) au urmărit cu însuflețire partida de ieri care a abundat în faze spectaculoase.

Ripensia a început slab. Se credea că arădanii vor nvinge la scor. Mai ales că în minutul 5 Batrin trage din fugă o neașteptată bombă pe care Schutz e nevoit s'o trimită în corner, iar mingea trimisă din colț de Bermoser e împinsă, din învâlmășeală, în poartă de către Perneki.

Ripensia trebuie excitată, se vede. Abia după un minut Lazar marchează sigur dela 16 m., după o acțiune dinamică, pentru că după 6 minute tot Lazăr să mai marcheze un goal aproape identic.

Apoi Siclovian și Kovács jonează două shooturi ripen

Szaniszló bate dela 18 m. o pedeapsă pe care Schutz apără bine. Amefa obține corner în minutul 12, dar poate marca, dar trimite pe ste bară. În minutul 19 Batrin bate cu capul, dar portarul apără. Peste două minute Bermoser trage din poziție clară.

Urmează joc schimătoare ambele echipe fiind periculoase, dar rezultatul schimbă abia în minutul 25 când Marcu fuge cu mingea. Șelivăț îl jonează și dă portar. Acesta plonjează dar scapă mingea din mână. Dobay i-o ia și împinge în poartă: 3:1.

De aci încolo, până cu două minute înainte de sfârșit Amefa presează și dacă Batrin n'ar fi fost atât de sperduș, ar fi egalat.

PĂRERI

Dela învingători s'a marcat portarul cu un simț de plasament, egalat pe Pavlovici. Fundașii înalta de jucători încercați. Hafia slabă. Foarte slabă. Batrin dea în postul de mijloc la stânga s'a arătat minunat abia în partea din urmă a jocului. E o plăcere să vezi cât de expeditiv este acest îndrăcit jucător plin de talent.

Dobay n'a fost jucat. Băie o putoare de lenș ce este Marcu — după cum am spus întotdeauna — n'are simț de jucător mare. Cei doi teri, ștersi.

Dela Amefa, s'a evidențiat Batrin printr'un joc dinamic. Bermoser, bun. Perneki lucrează mai mult cu mingea decât cu picioarele. Siclovian cel mai bun om de teren. Szaniszló în nota de joc bărbătesc. Portarul slab.

Ceilalți, muncitori, dar fără noroc.

Venus—Gloria 6-0.
Tricolor—FC Rapid 2-0
UDR—Chinezul 0-0

Ultima oră

D. Hitler vizitează regiunea sudetilor germani

BERLIN. — Se anunță că d. Hitler a luat hotărârea să viziteze regiunile anexate prin acordul dela München — din sudeti.

Cancelarul va fi însoțit în această vizită de generali Gobbels și Göring, precum și de mai mulți deputați sudeti.

D. Henlein a plecat în regiunile ocupate spre a primi primirea fűhrerului-cancelar.

Se anunță că populația sudetilor desrobiți recent, pre-

gătește o primire triumfală d-lui Hitler și însoțitorilor săi.

D. Hitler va rosti, cu ocazie, mai multe discursuri care vor fi predate de statul de binevenit al conducătorilor sudeti ai localităților respective.

În realitate, se dă ca știre că vizita fűhrerului va avea numai un caracter de manifestare patriotică, și acela de a controla situația reală a sectoarelor date.

Intrevădarea Chamberlain — Mussolini

LONDRA. — Se ține în cel mai strict secret întâlnirea proiectată între d-nii Chamberlain, primul ministru al Marii Britanii și d. Mussolini, ducele Italiei, care a fost proiectată încă la München și care va avea loc azi sau Marți într'un vas școală al amiralității britanice pe marea Mediterană.

Deși n'a transpirat nimic din curile oficiale asupra naturii conversațiilor, totuși se dă ca știre că cei doi bărbați de stat din Europa vor pune bazele mult doritei înțenii anglo-italiană, iar pe de altă parte se va fixa și linia de acțiune în rezolvarea principalelor probleme de politică europeană.